

Літературно-музична композиція

«Чому так рано гаснуть зорі?»

Підготували і провели класні керівники

Росяк О.М. і Яськів Г.С

Сцена прикрашена вишитими рушниками. На сцені портрет В.Івасюка, підсвічники, в яких горять свічки, квіти, виставка з творчими роботами дітей.

По боках сцени гасла:

„Щаслива земля, яка подарувала своєму народові такого сина”

О. Злотник.

„...неправда – друг не помирає, його лиш поруч не стає”

В.Зінкевич.

„А пісня – це душа. З усіх потреб потреба.

Лиш пісня в серці ширить межі неба.

На крилах сонце сяйво їй лиша.

Чим глибша пісня, тим ясніш душа.”

І,Драч.

„Нам відмовлено в довгому житті; залишимо праці, які доведуть, що ми жили».

Пліній Старший.

*Епіграф: Візьми з собою мою пісню –
Я в неї щастя наспівав.*

В.Івасюк

Хід заходу

(Лунає пісня Володимира Івасюка «Пісня буде поміж нас» (перший куплет і приспів звучать голосно, потім мелодія стихає).

Учитель. Доброго дня всім! Ми раді вітати перших відвідувачів нашого віртуального музею української пісенної поезії. Сьогодні ми відкриваємо залу, присвячену корифею української естрадної пісні – Володимиру Івасюку. Ми пам’ятаємо і глибоко шануємо поета і композитора Володимира Івасюка, чий талант засвідчив силу, красу, поетичну душу українського народу.

Володимир прожив коротке, мов спалах блискавки, життя. Він пішов у небуття у весну свого тридцятиліття, проте його внесок у культурну та національну скарбницю українського народу неоціненний. В. Івасюк залишив по собі справжні поетичні перлини пісенної творчості; його мелодії означають мистецькі обрії сучасної України.

Запрошуємо всіх на екскурсію до музею пам’яті видатного українця. Ви матимете можливість пройти разом із нашими екскурсоводами стежками дитинства та юності Володимира Івасюка, станете свідками зародження, становлення і розвитку таланту митця, відчуєте глибокий трагізм його долі.

Та найголовніше те, що кожен відвідувач нашого віртуального музею Володимира Івасюка сьогодні візьме з собою його пісню, бо в ній він «щастя наспівав».

Тож нехай ця пісня, як і заповідав видатний український митець, славний син свого народу, «завжди буде поміж нас».

(Мелодія пісні звучить голосніше і дослуховується до кінця)

Ведуча. Небесні зорі... Хтось із мудрих сказав, що це очі Господа, якими він зрить своє земне творіння. Але безмежні щедроти Божі, бо час від часу він дає нам особливе благословення – запалює зорі на Землі. І вони, богонатхненні, світять через віки.

Ведучий. Геніальні Тарас Шевченко, Іван Франко, безсмертна Леся Українка, наша непокорена совість – Іван Миколайчук, Ігор Білозір, Іван Мацялко, буковинські соловейки – Володимир Івасюк, Назарій Яремчук.

Ведуча. Усіх їх, запалених Господом зірок не перелічити. Вони, як незгасний спалах, пронеслися над нашими долями і пішли до свого безсмертного творця.

Ведучий. Душа не раз бринить болючим щемом: чому так рано кличе Господь до себе тих, кому дав високе призначення – бути світочем на Землі.

Ведуча. Чому так рано гаснуть зорі?! Чому?

Ведучий. Але ні – не гаснуть зорі! Вони просто йдуть у високе небо, до свого небесного Дому, щоби знову, коли буде на те воля Господа, благословити цей грішний світ, робити його хоч трохи кращим, добрішим, досконалішим.

Ведуча. Ця зустріч присвячена Володимирі Івасюку – українській зірці, народному улюбленцю, справжньому митцю.

Ведучий. Сьогодні про нього говорять як про легенду, що став символом епохи народження і становлення української пісні. Цій легенді за життя вдалося зробити неоціненний внесок в нашу національну культуру.

Ведуча. Дуже важко, нестерпно говорити про Володимира у минулому часі. Він один з небагатьох, кому вдалося після смерті залишитися живим.

Читець. Мабуть, той звичай в наших генах –
 І нерозумний і сумний –
 Вважають, що геній – ще не геній,
 Коли він поруч і живий.
 Щоби палало негасимо
 Нам у віках ім'я Його,
 Орфеєм ніжним України
 Назвав народ Співця свого.
 Й яка б нас гнітила скрута.
 Та виживе наш рідний край.
 Бо в нім цвіте Червона Рута

І грає в горах Водограй!

(Розповідь екскурсоводів супроводжується презентацією).



1 екскурсовод. *Запрошуємо до першої зали: Дитячі роки Володимира Івасюка.* Народився Володимир Михайлович Івасюк 4 березня 1949 року у районному містечку Кіцмань Чернівецької області в сім'ї вчителів Михайла та Софії Івасюків.
(Слайд 2)

2 екскурсовод. *(тримає в руках пляшечку з ліками).* Уже в перші години появи Володі на землі люди заподіяли йому зло: через недогляд новонародженому закапали очі двадцяти-, а не двопроцентним розчином ляпісу. І якби не вчасна допомога професора Чернівецького медичного інституту, а також не захисний рефлекс, дарований природою (нерозумне дитя інстинктивно закрило повіки, тож ляпіс не обпik очних яблук), міг би стати Володя «сліпим музикантом» чи українським Бетховеном.

Батько митця ось як описує той епізод:

(Слайд 3)

«Батько». «Розглядаю сина довго і жадібно, очей не можу відвести. Шукаю у ньому своїх рис. Яке ніжне це дитинча. Гладжу теплою рукою його рожеве тільце і не тямлю з утіхи. Моя радість тьмяніє трохи від того, що по личку, уздовж носика, пропалено дві чорні доріжечки. Це краплі ляпісу котилися з очей, залишаючи після себе чорний слід. У голові ворухиться думка, що син при

своєму народженні заплакав чорними сльозами. Мені страшно від цієї думки, відмахуюсь від неї, мов од лютого шершня».

(Звучить пісня Володимира Івасюка “Мальви” у виконанні вокального тріо: Яськів Лілії, Росяк Ярини, Гладкої Марти) (Слайд 4)

1 екскурсовод. Цей випадок з ляпісом – то Божий знак, провісник майбутнього зла, завданого за життя юнака людьми. Одні не сприймали його творчість, другі заздрили його славі, третіх сердила його незалежність у судженнях та поведінці, а багатьох його сучасників просто обурював той глибокий національний дух, притаманний його пісням. І всі ці недоброзичливці, як могли, шкодили таланту. Та повернемося до дитинства, сповненого музики, затишку, родинного тепла, наполегливої праці, великих сподівань і надій.

3 екскурсовод *(бере в руки нотний зошит)*. Уже в три роки Володя виявив величезну зацікавленість музикою: із захопленням спостерігав за репетиціями учительського хору, не відходив від піаніно, яке стояло в учительській тієї школи, де працювали батьки. (Слайд 5)

4 екскурсовод. У 1954 році батько Володі Михайло Григорович разом з іншими жителями Кіцмані добивається, аби в містечку відкрили музичну школу, і п'ятирічний Володя потрапляє в підготовчий клас філії Чернівецької школи №1, де починає оволодівати скрипкою. Навчання в музичній школі настільки захоплює хлопчика, що, досягнувши шкільного віку, він висловлює небажання йти до середньої школи. (Слайд 6)

Сценка.

(На сцені Володя і його батьки. Володя звертається до мами)

Володя. «Досить музичної! Усе інше будемо вчити вдома. З тобою».

«Батько». Володько не може й думки припускати, що він навчатиметься ще в якійсь школі, настільки його полонила музика. За два роки неначе зрісся з нею.

— Хіба ти не любиш літературу, фізику, математику, хімію, історію?

— Я люблю тільки на скрипці грати.

— А на піаніно?

— На піаніно теж, але трохи менше.

“Мама”. Це прекрасно. Та не забувай сину, що всі люди мусять навчатися у середній школі. Це найкраща школа в світі. Вона дає ті основи, на яких все життя будуватимеш свою загальну освіту. Середня школа не зашкодить твоїй музиці, навпаки — збагатить тебе так, що краще розумітимеш навіть гру на скрипці.

(Нічого не відповідає. Ходить замислений. Опиняється у сусідній кімнаті, долинають його слова):

— Я, мамусю, піду й до вашої школи. Тато казав, що й туди треба йти».



1 екскурсовод. У 1956 році Володя йде у перший клас. Кожен клас у середній школі Володя Івасюк закінчуватиме з похвальною грамотою, як і в музичній. І все ж музика в нього на першому місці. З кожним роком його гра на скрипці стає все досконалою. За свою чудову гру Володя отримує від земляків подарунок – гарну справжню німецьку скрипку.

(Звучить мелодія у виконанні фортепіано. *Слайд 7*)

Сценка.

«Батько». 21 березня 1957 року – пам’ятний день у нашій родині. Я у Чернівцях купую дітям, Володі та Галинці, рояль. Вимріяний інструмент ставимо в дитячій кімнаті, і в нас починається свято, неначе в нашу хату завітала дорога людина, яку ми довго з нетерпінням чекали. Володько не розлучається з роялем. Без кінця-краю імпровізує. А одного разу запитую здивовано:

— Зачекай, де ж я чув цю мелодію?

— Ти її міг чути тільки від мене. Я ж її граю уже цілий

тиждень.

— Прекрасна штука... Звідки вона в тебе?

— Хіба прекрасна? Це ж мої фантазії... Розмови... Музикою можна розповідати про все на світі. І виходить краще, ніж звичайною мовою...

1 екскурсовод. *Усіх запрошуємо до 2 зали: Юнацькі роки Володі..* Учитель Івасюка в музичній школі Юрій Візніук умовляє батьків продовжити музичну освіту сина. Тож після закінчення шостого класу Володя вступає до Київської музичної школи для обдарованих дітей імені М. Лисенка.

Але навчання і виснажлива робота над собою, проживання в гуртожитку далеко від батьків позначились на здоров'ї підлітка, і він, відмінник, після першого семестру повертається в Кіцмань, де продовжує навчання в середній школі та музичній школі за класом фортепіано. *(Слайд 8)*

2 екскурсовод. У 1964 році п'ятнадцятирічний Володя створює в школі ансамбль «Буковинка» й пише для нього свої перші пісні, серед яких — «Колискова». Це була найперша пісня Володі. «Буковинка» здобуває перемоги на кількох самодіяльних конкурсах, їде до Києва, там колектив помічають, запрошують на обласне телебачення, нагороджують подорожжю по Дніпру.

1 екскурсовод *(на фоні ліричної музики).* У дев'ятому класі Володя не послаблює своїх творчих пошуків. Навіть учителі середньої школи зауважують під час мандрівки до Криму, як він, лежачи в поїзді на верхній полиці, нашіптує якісь слова й наспівує мелодію. Пальці його рук неначе весь час бігають по уявних клавішах.

1 декламатор (юнак).

Уночі травневі наснилась мені
Моя добра зірка,
І світ весь засяяв, і стало в душі
Так радісно, так зірно.

2 декламатор (юнак)

Піднімусь угору і зірку візьму
Схвильовано в руки.
Мов долю жадану, її понесу
У дім свій зелений —
Хай щедро осяє всі думи мої
І щастя пісенне.



Ведучий. Українська пісня була його долею, великою і дорогою нагородою на все життя, його сутністю і таким же безмірно великим болем. *(Слайд 9)*

Ведучий. Володимир Івасюк був одержимий піснею. Він був глибоко переконаний, що наш світ створений для того, аби в ньому лунала музика добра, миру, злагоди між людьми.

2 екскурсовод. Попри заняття музикою справи у школі йшли прекрасно. За кілька місяців до її завершення Володя – один з небагатьох претендентів на золоту медаль. Саме тоді трапляється безглузда випадковість, яка невдовзі породить стільки життєвих труднощів та душевного болю.

Сценка

(Слайд 10)



“Прокурор”. Під час прогулянки парком хтось з хлопців вирішив закинути картуз на гіпсовий бюст Леніна, що й було зроблено. Усвідомивши кримінальність такого вчинку, друзі беруться знімати картуза. Але хто знав, що бюст не закріплений? У ході “операції” “вождь” падає, хлопці потрапляють в міліцію на 15 діб. Відкривається «Справа Володимира Івасюка».

“Суддя”. Суд вирішив і постановив: за вчинення аморального вчинку Володимира Івасюка виключити з комсомолу, вигнати зі школи і позбавити атестату.

«Мама». Ми зробили все, що могли. Володя отримав атестат з четвірками з історії СРСР і суспільствознавства. Переїхали до Чернівців. Володя блискуче складає вступні екзамени до медичного інституту, і його зараховано на перший курс лікувального факультету.

«Батько». 31 серпня 1966 року Володя купив гарний букет троянд і подався до медінституту на свято початку нового навчального року. Настрій у нього був піднесений, як і завжди після добре виконаного обов'язку. Свято початку нового навчального року відкрив ректор медичного інституту, кандидат медичних наук О. Д. Юхимець.

«Ректор». Вітаю першокурсників із початком вашого нового життя в аудиторіях вузу. Але поряд з чесними абітурієнтами, синами колгоспників та нашої радянської інтелігенції, до інституту незаконно проник, користуючись злочинними методами обману, випускник Кіцманської середньої школи Володимир Івасюк. Він був своєчасно викритий, йому не вдалося нас обдурити. І ось я тут заявляю, що його вступні іспити анульовані, ми його викреслюємо зі списків студентів нашого вузу.

«Мама». Володя нікого не обманював. Він був чесним абітурієнтом, великим трудівником, яким протягом десяти років пишалися дві школи – середня і музична.

2 екскурсовод. *Запрошую до третьої зали: Роки навчання і творчої діяльності.* Забігаючи трохи наперед, зазначу також, що через рік Володя все-таки вступив до Чернівецького медінституту. (Слайд 11)

3 екскурсовод. Юнак витримує цей удар і продовжує боротьбу за своє майбутнє. Він іде працювати слюсарем на завод «Легмаш». Коли профспілковий діяч Леонід Мельник дізнається, що Володя музикант, то доручає йому створити і вести заводський хор. Невдовзі цей хор починає займати провідні місця в оглядах художньої самодіяльності, на виступах ансамблю акомпанує сестра Володі Галя, хористи виконують Володині пісні.

«Батько». Заводський хор підготовлений до огляду і виступів перед міською публікою. На свій концерт Володя запросив мене з матір'ю... Пісні Володі звучать злагоджено, задушевно, і їх добре сприймають слухачі, нагороджуючи виконавців жвавими оплесками. Володя виходить на авансцену, довго кланяється і ніби не вірить, що ті оплески адресовані його пісням.

4 екскурсовод. На хвилі натхнення Івасюк ризикує і під псевдонімом Весняний надсилає на конкурс до 50-річчя Жовтня пісні «Відлітали журавлі» та «Колискова для Оксаночки». Отримує першу премію.

«Батько». Звичайно, Володя дуже радіє, коли довідується про оцінку своїх пісень. Дивиться на мене і каже стиха: «Здається, татку, що мені варто й далі писати. Маю для кого...» І більше жодного слова. Не любить хизуватися.



*(Звучить пісня Володимира Івасюка
“Я піду в далекі гори” у виконанні дуету хлопців:
Костіва Андрія і Фіалковича Юрія)*

(Слайд 12)

1 екскурсовод. 5 лютого 1967 року обласна газета «Радянська Буковина» робить Володі дуже приємну несподіванку: друкує пісню «Відлетіли журавлі». Це справляє на нього глибоке враження й спонукає його серйозно ставитися до свого покликання. Він обробляє текст нової пісні «Там за горою, за крем'яною», в якій виразно відбилася його любов до буковинської народної пісні. *(Слайд 13)*

«Батько». Одного разу я запитую Володю: «Що тебе приваблює у народній пісні?» Він відповідає не задумуючись: « Все. І текст, і мелодія. Кожна пісня – це перлина. І я не розумію, як можна вважати себе музикантом або просто культурною людиною і не знати українського фольклору. Мрію стати композитором, тому вибіраю все прекрасне, створене народом, щоб мати в душі

якусь основу для своїх творів. Без народного ґрунту – я ніщо. Для мене український фольклор – підручник, написаний геніальним автором».

2 екскурсовод. У 1967 році за рекомендацією «Легмашу» Володя вступає до Чернівецького медінституту. Він симпатичний усім, його відразу ж обирають старостою групи, запрошують в оркестр народних інструментів «Трембіта», в камерний оркестр медінституту. Займаючись медициною, він не припиняє творити.

3 екскурсовод (з червоною квіткою в руках). Ця квітка не дає йому спокою... Рута квітне жовтим цвітом. Але трапляється й таке, що один раз на 10 років квітне червоно. Для вісімнадцятирічного музики, закоханого в рідний фольклор, чутливого до всього нового, образ червоної рути був хвилюючою знахідкою, справжнім одкровенням. Володимир мандрував селами, особливо гірськими, шукаючи ключ до розуміння таємничого поняття, в якому відчув живлющий подих поезії, вібрацію пісні. (Слайд 14)

4 екскурсовод. Упродовж багатьох років рута жила в легендах на нашій землі, чекаючи, щоб хтось молодий і сміливий відкрив і оспівав її... Володя з юнацьким завзяттям і пристрасною працею над «Червоною рутою» і «Водограєм», які завдають йому чимало клопоту.

І нарешті сталося! 1970 рік – справжній вибух: «Червона рута» і «Водограй» написані! (Слайд 15)

1 екскурсовод. Володя запрошує до телестудії оркестр ансамблю «Карпати», керований Валерієм Громцевим, і молоду вчительку музики Олену Кузнецову, яка мала гарне сопрано. Починається запис... Спочатку записують оркестр, потім накладають голос. Володя дуже добре зіспівується з Лялею Кузнецовою. Виходить гарний дует.

2 екскурсовод. Сестра Галя, яка була присутня на записі, згадує: «Не можна було сприймати з байдужістю той запис... Усе так хвилювало, що плакати хотілося з радості. Вони стояли одне перед одним і, заплющивши ледь-ледь очі, співали немов у якомусь глибоко поетичному самозабутті, тільки легкими й економними жестами, ніби креслили в повітрі ритм творів. Видавалося, що вони заглибилися в якусь фантастичну казку, забувши, що довкруг них розставлена хитромудра апаратура і працюють люди, які хочуть спіймати і як найсправедливіше зафіксувати на плівці поезію юнацького серця.

Звучить пісня В.Івасюка “Водограй”

(у виконанні гурту дівчат)

3 екскурсовод. Осінь 1970 року щедра на події. Володя знаходить друзів. Славний вокально-інструментальний ансамбль «Смерічка», керований молодим композитором Левком Дутковським, бере до свого репертуару твори «Червона рута» і «Водограй». Тоді ж зав'язується міцна дружба, щире творче побратимство

з прекрасними солістами «Смерічки» Назарієм Яремчуком та Василем Зінкевичем, які своїми високими виконавськими якостями завоювали голосну славу для ансамблю і стали улюбленцями шанувальників української пісні. Їхня велика дружба тривала аж до смерті Володимира Івасюка. *(Слайд 17)*

4 екскурсовод. У 1971 році в Карпатах був відзнятий фільм «Червона рута», в якому брали участь Софія Ротару, Василь Зінкевич, Назарій Яремчук, Раїса Кольца, ансамблі «Смерічка» і «Росинка». Це був перший український музичний фільм. *(Слайд 18)*

1 екскурсовод. Навесні 1972 року починається львівський період у житті Володі: він переїжджає до Львова, де стає студентом підготовчого композиторського факультету Львівської консерваторії та переводиться на IV курс Львівського медичного інституту.

2 екскурсовод. Після переїзду до Львова в ефірі чи не щодня звучать нові пісні Володі, які свідчать про те, що молодий композитор ступає на вищий щабель своєї творчості, красномовно доводячи різним заздрісникам, що в українську музику прийшов не випадковий аматор-самодіяльник, а своєрідний майстер ліричної пісні, романсу, балади.

3 екскурсовод. Твори цього періоду — «Світ без тебе», «Балада про дві скрипки», «Пісня буде поміж нас», «Передвістя», «Балада про мальви» та ін. виконуються окремими колективами, ансамблями, солістами. Такого блискучого дебюту в жанрі ліричної пісні ще не було в українській радянській музиці.

4 екскурсовод. Незабаром відбулась ще одна важлива подія – його пісню «Балада про дві скрипки» виконала молода співачка Софія Ротару, яка вже була відома як переможниця Всесвітнього фестивалю молоді й студентів у Софії за виконання народних молдавських пісень. Згодом вона виконуватиме багато творів Івасюка, а у 1974 році з «Водограєм» стане лауреатом фестивалю естрадної пісні «Сопот-74».

«Батько». Володя йтиме від пісні до пісні, від балади до балади, від романсу до романсу ні на кого не схожий, не повторюючи зробленого своїми попередниками, але й не відриваючись від них. Це початок тієї дороги, яку він шукав із ранньої юності і, нарешті, знайшов. Десять років син ітиме нею з гідністю і скромністю, дивуючи оригінальністю своїх творів. Пізніше він це виразить своїм афоризмом: «У мистецтві якщо здивуєш — переможеш». І додав: «Дивувати може лише талант, поєднаний з працьовитістю». *(Слайд 19)*

1 екскурсовод. І він, дійсно, дивував і захоплював як чарівними мелодіями, так і прекрасними поезіями: «Мила моя», «Кленовий вогонь», «Мандрівний музика», «Два перстені» та іншими.

2 екскурсовод. А ще Володимир Івасюк дивує всіх своїм надзвичайним працелюбством, небаченим творчим злетом. У видавництві «Музична Україна» виходить збірка пісень Івасюка «Моя пісня». Софія Ротару з піснею Володимира «У долі своя весна» перемогла на фестивалі «Сопот-77».

*(Звучить пісня Володимира Івасюка “У долі своя весна”
у виконанні Яськів Лілії).*

(Слайд 20)

«Батько». Однак у другій половині 70-х років синові почали частенько натякати на Московському радіо і телебаченні окремі керівні працівники, що він занадто захоплюється творами українських поетів, а від того захоплення «попахиває» українським націоналізмом. Звинувачення в націоналізмі все частіше він чує і від українських партійних чиновників. Ходячи широкими кроками по кімнаті, Володя обурювався. Був збентежений і злий:

(Слайд 21)

Володя. «Французи, італійці, росіяни і всі інші цивілізовані народи співають своїми мовами, і їх ніхто не називає націоналістами. Чому це так? А ми, українці, вже з самої колиски стаємо націоналістами, якщо матері нам співають українські колискові. Тому нас перевиховують у концтаборах. Українець перестає бути націоналістом аж тоді, коли зневажає свою мову, пісню, свої національні традиції, любить усе, крім свого рідного».

3 екскурсовод. Настала весна, яка привела з собою і день його тридцятиріччя 4-го березня 1979 року. Він не хотів ніяких помпезних, багатолюдних зібрань, гучних промов і похвали. День народження був приводом для роздумів над пройденим, пережитим і здобутим.



«Батько». Володя приїхав до Чернівців. Ми сиділи за столом і тихо розмовляли. Він був засмучений, що за свої три десятиріччя не написав ані опери, ані оперети,

ані симфонії... Навіть інструментальні твори, які йому давалось важче, ніж пісні та романси, не завершив так, як йому хотілося б. Одне тішило: у нього вже є понад сто пісень, романсів і балад.

Раптом він спитав мене:

Володя. Таточку, я все-таки щось зробив?

“Батько”. Ти, сину, зробив дуже багато. Закінчив медичний інститут, написав багатенько вокальних творів. А це прекрасно! Однак добре ім’я тобі принесли якісь тридцять пісень. Решти твої шанувальники не знають. *(Володя засміявся, потім сказав з гіркотою):*

Володя. Решта залишиться для майбутнього, якщо воно в мене буде. Мені страшенно хочеться написати оперу, таку, як я замислив. Вона дасть мені широченні можливості, самовиразитися, ...вона живе в моєму серці і мозку, хоч ще не зодягнена в словесні шати. Як тільки впораюся з програмою консерваторії, то негайно візьмуся за справжню роботу над нею...



1 екскурсовод. Запрошуємо до четвертої зали: *Останні миті життя і загадкова смерть Володимира Івасюка.* Йому ще так багато чого потрібно було здійснити, але безжальна доля вже відраховувала останні дні, хвилини і години життя. 24 квітня 1979 року Володимир повернувся з Хмельницького, де був членом республіканського журі, о 13 годині дня пішов до консерваторії і...більше не повернувся... *(Слайд 22)*

2 екскурсовод. Його шукали 24 дні. 18 травня 1979 року тіло Володимира Івасюка випадково знайшли у військовій зоні Брюховицького лісу неподалік від Львова.

Недовго вагаючись, слідчі органи швидко висувають версію, яка 4 червня з'явилася у пресі, на радіо й телебаченні: «Причиною смерті Володимира Івасюка стало самоповішання. А чутки про інші обставини смерті – то цілковита вигадка...»

(Слайд 23)

3 екскурсовод. Рідного батька допустили в морг впізнати тіло лише за кілька годин до поховання, і ніхто довгий час не міг зрозуміти, чому Михайло Григорович, неначе якийсь рефрен, повторював і на цвинтарі, і вдома, і на поминках одну-єдину фразу: «Ой, пальчики мої, пальчики...». Тільки через багато років відкрилася жахлива її суть: Володині пальці були геть потовчені... Кому була потрібна його смерть? Трагічні обставини загибелі Володимира Івасюка, що досі не розкриті, наводять на глибокі роздуми...

(Слайд 24)

«Батько».

Ти спи, любий сину, в щасливому сні,
Довкола нас тиша і місяць в вікні.
Торкається шибок лиш саяво зір,
Шумить десь далеко смарагдовий бір.
Й від озера лине поклін комиша...
Тебе покриває мій зір і душа.
Хай ніч, любий сину, снує срібний шовк.
Ти спи — на сторожі безмежна любов.

4 екскурсовод. *(На фоні сумної мелодії).* Ховали Володю 22 травня. Дубову труну, прибрану гілками калини й вишитим рушником, люди відмовилися класти на автомобіль й на раменах несли від оселі до самого Личаківського цвинтаря. Це була не бачена в ті роки процесія, це була непокора владі, адміністрації, судовим органам. Жодної квітки у Львові не можна було знайти, усі вони там — для Володі, останні живі квіти його останньої весни...

(Слайд 25)

(Лунає скрипка. На фоні мелодії звучить вірш)

1. Помирає скрипаль,
а до рук його тулиться скрипка.
дотикається рук,
та німують скорботно вони.
2. Мов не бачить ніхто,
Що смичок перетруджений випав
І що журиться скрипка
В чотири печальних струни.
3. Дайте голосу їй,
бо вона – і дружина, й родина,
Все, що втратив скрипаль,

І все те, що здобув у житті.

4. Бо витає над ним
його співу пора лебедина,
А без нього не міг,
І в найтяжчій своїй самоті.

5. Дайте голосу їй...
Попрощається скрипка журливо.
І прихилить крило
Передчасно посивіла даль.

6. Дайте голосу їй...
Хай залишиться
Музики диво,
Може легшою буде
Остання печаль



Ведучий. Спи спокійно, легінь, совісте карпатського краю, лицар української пісні. Ти покинув земне життя, але вічно відлунюватиме в наших серцях і душах твій ніжний, кришталевий - чистий, мов гірський водограй голос.

Звучить пісня «Яворина» (на фоні вступу слова ведучої).

Тиха хвилина мовчання
Вічністю стала в горах.
Плачуть смерічки печальні,
Плачуть зірки в небесах.

Продовжує звучати пісня «Яворина».

Учень. Зірки не падають із неба,
Ідуть зірки у небеса.
Догоріла свічка, згасло життя....
Замок Володя – здригнулися Карпати...
Судомою взялись і застогнали...
З них душу вийнято співучу,
В їх тіло смерть вп'яла отруйне жало.

Ведуча. Так, людина не владна над жорстокою реальністю, проте смерть не владна над людською пам'яттю.



*Звучить пісня Володимира Івасюка “Пісня буде поміж нас”
у виконанні учнів 6-х класів.*

